

עניין: חטאת דמה למטה, עולה דמה למעלה,

חטאת העוף דמה למטה, עולת העוף דמה למעלה

פרדס יוסף ויקרא אה

והחווה מלובלין ו"ל אמר שדם מקרבן בהמה עולה למטה מחוט הסיקרא ומחטאת למעלה מחוט הסיקרא, ובעוף להיפך בעולה למעלה וחטאת למטה, לפי שבהמה מקריב עשיר ועולה נדבה ואין עושין מזה מעלה יתירה, והדם למטה כי אין להתפעל כל כך שעשיר הביא קרבן, אבל חטאת עבד חטא וזאת היא פלא שעשיר יודיע עצמו לחוטא, ועבד זה שוה שינהג עמו כבוד ולכן זורקין למעלה מסיקרא. אבל קרבן עוף מביא עני, ואצלו להיפך חטא למטה כשעני יודיע עצמו לחוטא אינו רבואת כל כך, אבל כשהביא נדבה עולה היא רבואת גדולה ועבד חשיבותו זורקין למעלה מסיקרא, ועיין

דרש משה להגר"מ פיינשטיין

פרשת ויקרא

ונתן על קרנות מזבח העולה [ד ל.]. מה שחטאת בהמה למעלה וחטאת העוף למטה [קנים פ"א מ"א], נראה דהוא מטעם דעשיר חטאיו באים ממה שהשפיע לו השי"ת רוב ברכה עד ששכח את השי"ת שהוא הנותן לו כל מה שיש לו, כדאיתא בקרא דהאזינו וישמן ישרון ויבעט וגו' ותשכח וגו' [דברים לב טו], ולכן צריך להביט למעלה לזכור בהקב"ה לשוב בתשובה, והעני שחטאו הוא משום שחושב שלא נתן לו השי"ת כפי מה שהוא חושב שהיה צריך השי"ת ליתן לו, לזה לא יועיל מה שיתבונן למעלה, שהרי ח"ו יש לו תרעומת, לכן צריך להתבונן למטה, לידע שגם זה שהוא בחיים הוא מתנה מהשי"ת, שלכן ישוב בתשובה ולא יתרעם על דרכי ה'.

מי השילוח ח"ב פרשת צו

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני ה'. זה שאמר הכתוב (משלי כ"ב, י"ט) להיות בה' מבטחך הודעתך היום אף אתה. לשון אף אתה הוא לרבות את הבעל תשובה שגם לו יהיה מבטח עוז בהשי"ת, ואף שעבר על דברי תורה מ"מ לא יתייאש עצמו^א, כדאיתא (כתוב"א רבה כ"ב) אפילו הגדיל אדם מאה עבירות זו למעלה מזו ועשה תשובה הריני עמו ברחמים ומקבל את תשובתו וכו', וזהו שצוה השי"ת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת, כי עולה הוא קרבן של צדיק גמור שבא על המחשבה^ב. וחטאת באה על חטא מפורש אומר השי"ת שזה שחטא ושב והקריב חטאת נתקשר תיכף באותו מקום חיים ותקופות שהצדיק גמור נתקשר שם. וזה שהעולה דמה ניתן למטה מחוט הסיקרא אף שהיא כולה כליל שעולה רומז לצדיק גמור שהוא כלו לה' והחטאת בשרה נאכל אבל דמה ניתן למעלה מחוט הסיקרא, היינו הצעקה שהבעל תשובה צועק להשי"ת שיושיע אותו זה עולה למעלה במקום שאין צדיק גמור מגיע, וכדאיתא בזה"ק (חיי שרה קכ"ט:) דבעלי תשובה אינן קריבין למלכא יתיר מכלהו ואינן משכי עליהו ברעותא דלבא יתיר ובחילא סגיא לאתקרבא למלכא.

מי השילוח ח"ב ברכות לד:

אינם עומדין. ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים כי צדיק גמור יש לו גוף מזוכך ונקי אבל לא בעל תשובה, אכן נפש הבעל תשובה נחצבה ממקום יותר עליון מנפש הצדיקים כדאיתא בזה"ק (משפטים ק"ו:) כי לעתיד שזדונות נעשו כזכיות, אז יראה השי"ת לנפש הבעל תשובה שכוון לעומק עמוק מכל דעת שהאדם יכול להשיג, וכל זה, יפעל על ידי צעקתו בתשובתו, אם כן נפש הבעל תשובה עליון יותר מנפש הצדיק. וזה הוא הענין שקרבן עולה כולה כליל, שזה רומז לצדיק גמור שגופו מזוכך ודבוק להשי"ת, ומכל מקום דמה ניתן למטה מחוט הסיקרא והיינו שאין נפשו מגיע למעלה כל כך, וקרבן חטאת נאכל לכהנים שבא על חטא בפועל שזה מביא הבעל תשובה ודמו נזרק למעלה, היינו שנפשו גדול מאוד וזה הוא מחמת שברון לבו וצעקתו זוכה שיתעלה נפשו לכוון רצון השי"ת^ג.

מי השילוח ח"ב סנהדרין צט.

מפני שהוא כליל, שחטאת נקרא הבעל תשובה ודם נקרא הצעקה מעומק הלב, וצעקת הבעל תשובה היא גדולה מחמת שצועק מזה שנדמה לו שחלילה אין לו תיקון בלי ישועת השי"ת ולכן צעקתו עולה למעלה במקום שאין צדיקין עומדין שם, אבל איברי עולה היינו פעולות המצות בזה צדיקים גמורין קודמין כי גופם מזוכך מאוד, ודבוק בהשי"ת ולא נפרד רגע וכמו שנתבאר שם.